

Een mens ontwikkelt vanaf zijn geboortedag reeds een aantal sociale vaardigheden, en mogelijkheden om communicatie met de medemens te hebben.

- Een deel daarvan gebeurt "spontaan", een ander deel gebeurt met een zekere "hulp", en nog een ander deel gebeurt "opgelegd".

- Toen ik nog een heel klein manneke was, en mijn moeder wilde met mij ergens op "bezoek" gaan, dan kreeg ik vooraf nogal wat "beleefdheidsregels" te slikken, opdat dat bezoek "vlekkeloos" zou verlopen.

"be-leefd..."

- Ik moest rechtz op mijn stoel zitten.
- Ik mocht mij niet in de gesprekken van de grote mensen mengen.
- Ik moest beleefd zijn.
- Ik mocht alleen praten als mij iets gevraagd werd...
- En dan werd een schaal vol lekker koeken voor mijn neus geplaatst, en ik moest daar "afblijven". Wat konden de mensen hard zijn...

- **Bezoek:** mensen ontmoeten elkaar, mensen spreken met elkaar, mensen wisselen met elkaar van gedacht, mensen zetten hun hoedje naar de wind...
- Ik denk dat er heel dikwijls heel gereserveerd, vaak weinig oprecht, weinig van harte, weinig in waarheid met elkaar omgesprongen wordt.

- Ontzettend daarbij is hoe de beeldbuis de geest van de mensen in de ban houdt, en tijd rooft, en hoe de produkties ervan als belangrijk gespreksonderwerp gezien worden.
- * Lukas 14 spreekt niet over de beeldbuis. Lukas 14 spreekt over mensen die elkaar "bezoeken", - over mensen die elkaar "ontmoeten", en over het respecteren van elkaars ideeën en motieven. Lukas 14 is een hoofdstuk dat als een leerschool spreekt over het aanvoelen ^{van} en over het omspringen met de medemens. OOK OVER HET NUANCEREN VAN DE SABBAT.
- * Aan het begin van dat hoofdstuk (vs 1-6) "komt Jezus in het huis van een der hoofden van de Farizeeën om brood te eten". Jezus wordt goed in de gaten gehouden. En Zijn oprechtheid, dat zien wij al, brengt daar een zekere spanning [↗] teweeg bij de mede bezoekers.
- * En het volgende stukje gaat over "genodigd zijn" op een bruiloft: Als u niet echt zeker zijt, waar gaat u dan zitten? Op de hoogste plaats? of op de laagste plaats? Het doet nadenken over hoe ik mezelf inschat, en het eindigt met: "Want eenieder die zichzelf verhoogt zal vernederd worden, en wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden".

X
misschien ook
verlegenheid...

X
of:
verlangen
naar iemand

- * En het gaat verder: **Wie** moet men nodigen ?? "Nodigen" Daar zit het woord "**nood**" in. "Nodigen" is "nood" aan iemand hebben. **Hem of haar dat te kennen geven.**
- **Nood aan een gesprek.** - Aan de ideeën of gedachten van iemand. **Nood aan zijn vriendschap of wijsheid.**
- En dan zegt Jesus: "nodigt niet degenen met wie onderonsjes kunnen ontstaan."
- **Laat offervaardigheid een stuk drijfveer zijn.**
- * Wij zien, broeder en zuster, dat de Heer Jesus hier veel echte motivatie blootlegt.
6prechttheid, waarheidsbetrachting, ongeveinsdheid:
Hoe hoog draagt u dat in het hart als u gesprekken hebt?
- * Het vierde deel van het hoofdstuk gaat over de **verontschuldigen**. Dat was de Schriftlesing voor vandaag; een gelijkenis.
- Iemand laat "**velen**" uitnodigen, zendt daartoe zijn **dienstknecht** uit, maar de genodigden **verontschuldigen** zich.
- Wat Jesus daarmee in schuifjes blootlegde komt hier, nu, **versterkt** naar voor.
- Verontschuldigen kunnen zo **klassiek, doorzichtig, onpersoonlijk, en onoprecht** klinken. Een vergadering van 10 of 20 of 50 mensen: "Mijnheer of mevrouw A is verontschuldigd..."
- Het wordt "**netjes**" gehouden.
- Men laat iets van zich horen. Dat is "**netjes**".
- De verontschuldiging wordt "**aangenomen**" "**geaccepteerd**".

En, zij het dan met een handicap: de vergedering zal wel doorgaan.

- * Iemand - (en denkt hierbij zeker aan de voorgelezen perikoop) - verontschuldigt zich omdat hij zich niet echt betrokken voelt.

"Wat die meneer daar te zeggen of te bieden heeft kan mij niet interesseren."

"Wie of wat is die meneer dan wel, dat hij denkt dat ik "daarop" zou moeten ingaan?"

- Gemeente, hier denk ik dat de dingen zich meest ernstig, meest dramatisch, aandienen.

- Zouden die genodigden niet eerlijk zijn als zij zouden zeggen: "Wij wensen niet te komen" en/of: "het is ook niet onze bedoeling om te komen". Zulk antwoord is wel hard, maar duidelijk.

X
Gok waar met
het hardste "neen"
gereageerd
wordt.

- * Broeder en Zuster, Jezus roept; Jezus nodigt uit. X Zijn roepstem is de roepstem van Hem, die in overloed genade biedt. Waar Jezus toe zouden die antwoorden dan luiden:

- Wij zijn overtuigd goed te leven

- Wij hebben geen boodschap aan die vergeving...

- Pijnlijk en bedroevend voor de Almachtige, 20'n afwijzing. Bedroevend voor Hem die groot is in liefde, en in genade. Die afwijzing, hoe "eerlijk" ze ook is, gaat verder naar de totaalafwijzing: "Wij willen niet dat deze koning over ons zij".

Lukas 19:14

- * Als wij nu terug naar onze tekst gaan, dan zien wij dat deze ^{dat zwartwit} "oprechtheid" bij de "genodigden" niet te vinden is. Inderdaad, de "genodigden"

waar Jezus over spreekt, gaan hun onwil achter verontschuldigen verbergen.

- * „Verontschuldigen“ In tussenmenselijke relaties kan het best, dat wij ons eens moeten verontschuldigen. Maar het verhaal van Jezus hier is bijzonder. Bijzonder, want Jezus wil duidelijk maken hoe het gaat „naar het Koninkrijk toe“. Gaat het hier niet om een veinsgedrag wel te willen komen, maar in 't diepste van het hart ^{tegenover} ~~afkerig~~ staan de uitnodiging?

- * En wij? Geliefden, laat ons hierbij eens enkele bedenkingen maken.

→ Wij zijn toch ook niet altijd warmhartig bereid om op de roepstem van de Heer in te gaan? „Dingen des levens“ beletten ons, of zijn hinder, om aandacht voor het Woord te hebben.

„Dingen des levens“:

- Zorgen in het gezin, maar men denkt er niet aan ermee bij de Heer te gaan.
- Verdriet, omwille van het gedrag van een geliefde, maar men denkt er niet aan om ermee bij de Heer te gaan.
- Hulp uit een onverwachte hoek, maar men neemt niet de tijd om er de Heer voor te danken.

- Lk 14:18 - „En zij begonnen zich allen ^{eendrachtig stelselmatig} opeens te verontschuldigen.“
- Het klinkt belcefd. („netjes“ zei ik al.)
 - Men doet moeite om te laten uitschijnen dat de reden van de afwezigheid niet bij hen ligt.

"Iemand richtte een grote maaltijd aan en nodigde velen". De Heer drukt Zijn verlangen uit. Hij verlangt het "ja" van de mensen. De "grote maaltijd": is dat niet het toeven met de Heer? Is dat niet het overvloedig deelhebben aan Zijn gaven?

⇒ Kan een "belet" zwaar genoeg zijn?

- En men verontschuldigt zich met de gewoonste zaken. "Dingen des levens". Aftandse verontschuldigen. ^(*) Gewoon toepasselijk, zelfs nu in onze dagen. 2000 jaar later.

De Heer noemt drie verontschuldigen, weliswaar verschillend, maar ze lijken overal bruikbaar.

→ Het kopen van een akker:

Dat slaat op "bezit". - Wie grond - of "bezit" - heeft, kan zich rijk wanen. Men kan er zich veilig mee voelen. Bezitten betekent ook genieten, of de mogelijkheid daartoe hebben. En wie bezit: wil steeds meer bezitten. Zal dus steeds minder aandacht hebben of luisterend oor hebben voor de roepstem van de Heer.

→ Het kopen van vijf span ossen:

Ossen staan in Gods Woord altijd in verband met werk. Die man blijkt zijn veiligheid te zoeken in werk. Maar het betekent ook "voorzuitgang"; "lezig zijn"; "handel drijven".

Ureend dat de man eerst de ossen koopt en pas dan ze gaat keuren. Volgens mij "klopt" iets niet dan die verontschuldiging. Misschien wil Jezus hier de oprechtheid van die man in vraag brengen. Jezus gaat het "goedkope" van die verontschuldiging hekelen.....

En dan de derde:

→ Trouwt een vrouw en kan „dus“ niet komen.
 trouwen: brengt een enorme inhoud in het leven van twee mensen. De gave om lief te hebben ontplooit ten volle, en terzelfdertijd is het huwelijk een kostbare en heilige opdracht van de Heer. Het is het beginsel van de samenleving, van waaruit een kind zijn eerste zorgen toegediend krijgt, zijn eerste vaardigheden leert kennen, en ook zijn eerste verantwoordelijkheden. Triest dat iemand iets zo heilig gebruikt om zich te verontschuldigen. Maar: laten wij even goed opletten: Het is een uitdrukking die wij moeten nuanceren maar de dagen van Jerus toe. Er staat niet dat dat huwelijk nog maar pas voltrokken zou zijn. Veeleer zien wij de man zich verbergen achter een ^{dagel.} verantwoordelijkheid die hij notabene van de uitnodiger Zelf gekregen heeft: De dagelijkse besoumeringen (of huwelijks-besoumeringen) zouden hem beletten te komen.

* **Het verhaal neemt een wending.**

Lk. 14: 21

„Toen werd de Heer des huizes toornig“...
 „... ga aanstonds de straten en stegen der stad in...“ „... en breng de bedelaars, de misvormden, en blinden en lammen hier...“
 „... ga de wegen en de paden op en dwing hen binnen te komen want mijn huis moet vol worden...“

→ We zien duidelijk twee houdingen van de Heer des huizes:

① **Uitnodigend**, naar hen die toch gemakkelijk regeling konden treffen om te komen.

Maar als "**nette**" mensen komen ze aan met "**nette**" verontschuldiging.

② Maar nu, hier, is de heer **toornig** om wat gebeurd is. En hij zendt zijn dienstknecht uit naar de **minsten** der bevolking.

- Weet daarbij dat, als iemand in de dagen van Christus zwaar gebrekkig is, hij dan ook werd als dragende een bijzondere "**straf**".
- En **dáár** kijkt de Heer des huizes nu **opvallend niet** naar.

→ Bedelaars, misvormden, blinden, lammen. Dat zijn degenen die **geen "nette"** verontschuldiging naar voor **kunnen** brengen.

- **Gewoon omdat hun leven niet "net" is!**
- De straten, de stegen, de paden: dat is daar waar allehande "**origine**" te vinden is: zakkenrollers, verslaafden, prostitutie.
- **Geen toevlucht** tot bezit, of werk, of huwelijk.
- **De toorn** van de heer is er meer omwille van het **huichelachtige** van de verontschuldiging, dan om de afwezigheid op zich.
- **Niet** als in het verhaal van de Verloren Zoon zien wij de twee karakters duidelijk van elkaar afgetuurd.
- "**Dwing hen binnen te komen**": **Geen** brutale of hardhandige dwang. Wel zeer aansprekend, en naar het hart toe. **Gok** misschien vanwege het dringende karakter van de maaltijd.
- **Dwing** hen die niets op handen hebben.
- **Dwing** hen wiens mogelijkheden alle uit de handen geslagen zijn.

- Dwing hen, doe hen opstaan uit het vuil" waarin zij zich bevinden. (uit het vuil van hun bestaan...) De houding van de heer blijkt nu heel anders te zijn.

* Dwing hen: het verhaal doet ons denken aan het verhaal van Lot.

- Goh Lot en zijn familie werden bij de hand genomen, en "vlug" van de stad des oordeels weggebracht. "Er is haast" bij. - Uit de stad der zonde "weggesleurd": zo mogen wij het begrijpen. maar de redding "gesleurd"

* Broeder en zuster, als Jesus nu over die "slaaf" (NBB) of over die "dienstknecht" (st.v) spreekt, spreekt Hij dan niet over Zichzelf? Doet dat verhaal ons niet de wisselwerking tussen de "Zoon" (dienstknecht) van God en de "Geest" van God kennen?

- De Zoon van God is mens geworden, en Hij is onder de mensen gekomen.

- Eerst wordt Hij tot de "Zijnen" - de "genodigden" - geronden. Een genodigde is toch iemand die je kent, niet? ".... maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen, doch allen die Hem hebben aangenomen heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden."

* Er komen een paar vragen bij ons op. Zijn die eerste genodigden niet Zijn eigen volk - dat Hem verwierp? - dat Hem negeerde?

- Hij is onder de mensen gekomen.

- Hij heeft alle diepten van het lijden geproefd en gesmaakt. Hij moest afleggen alles wat goddelijk aan Hem was.

- Hij moest het evenbeeld worden van armen, bedelaars, blinden, misvormden, en verlamden.
- Hij is de straten en de stegen der stad ingegaan, en dat heeft Hij tot het uiterste gedaan. Dat heeft Hem aan het kruis gebracht.
„Het is volbracht”: die woorden zien wij al van heel verre naar ons toekomen.
- Dat was de genoegdoening, voor alle ongerechtigheid die wij in ons dragen, voor al het kwaad dat van ons uitgaat. Hij is Degene „in Wie God Zelf kan rusten”. (lied 809 JDH)
- „Ga de wegen en de paden op en dwing hen binnen te komen”. Zoek tot het uiterste. Laat niets onberoerd. Laat geen mensenhart onberoerd.
- * Dwing hen met zachte, diepernstige dwang, want dezen, van wie alle mogelijkheden zijn weggenomen, en van wie alle verwachtingen zijn stukgeslagen; dezen wil Ik hebben; dezen heb Ik nodig... Mijn huis moet vol worden.
- Broeder en Zuster, de zending van Jezus is Zijn kruisiging geworden. Maar dat betekent voor ons, die arm en jammertlijk en blind en naakt zijn, de ontsluiting van de poorten der genade.
- Aan het begin van de prediking hebben wij de verschillende „bouwstenen” van hoofdst. 14 gezien. En iedere „bouwsteen” draagt een zekere lering in zich.

- En prachtig daarop aansluitend, komt dan de perikoop: "Alles verlaten om Jezus' wil". Inderdaad: 6^e dat nu op de eerste uitnodiging is dat wij ingaan, of of dat nu met een vriendelijke dwang is, waar wij op ingaan: dat is het begin.
- Als de Heer aan iemands hart begint te roeren, dan kun je dat niet meer tegenhouden. "Alles verlaten om Jezus' wil": Inderdaad. U zet zich in voor het werk van de Heer, maar u wordt ^{ook} door Hem vriendelijk onderwezen aangaande uw verantwoordelijkheid in uw gezin.

Broeder en zuster, leest dat hoofdstuk, onderdeel per onderdeel, en u zult er een zekere "opbouw" in terugvinden. En u zult merken dat de logica van die opbouw de totaal verlangende liefde van de Vader is.

Amen.